

васъ. Вие говорите за любовта, за мъдростта, за истината, но тѣзи дѹми не ви трогватъ. Щомъ не ви трогватъ, вие нѣмате още тѣзи добродетели въ себе си. Следователно, който иска да бжде смѣлъ и благоразуменъ, той не трѣбва да гаси своя огънь, своето щастие. Нѣкой казва: Мина вече моето време! Какъвъ огънь горѣше едно време въ сърцето ми! Никакъвъ огънь не гори вече въ мене! — Коя е причината за това? Този човѣкъ се е отказалъ да отиде въ Египетъ да освободи израилския народъ. Когато приятельтъ ви се разсърди, ще знаете, че причината за сърденето е въ васъ.

Ще приведа единъ примѣръ изъ живота, случилъ се нѣкъде въ Европа. Една богата, капризна мома искала да изпита любовта на своя възлюбенъ. За тази целъ тя му казала: Ако искашъ да се увѣря, че наистина ме обичашъ, ще хвърля ржавицата си въ една менажерия, а ти ще влѣзешъ да я извадишъ оттамъ. Тогава ще приема ржката ти. Съгласенъ ли си на това условие? Той се съгласилъ, приелъ условието. Единъ день, заедно съ възлюбената си отишълъ въ една менажерия, за да изпълни обещанието си. Той далъ известна сума на звѣроукротителя, да му позволи да влѣзе между звѣроветѣ. Тогава тя хвърлила ржавицата си въ една отъ клеткитѣ на звѣроветѣ и останала да гледа, какво ще направи възлюбениятъ ѝ. Той влѣзълъ между звѣроветѣ, навелъ се да вземе ржавицата и благополучно излѣзълъ навънъ. Следъ това се приближилъ до възлюбената си, поклонилъ се, подалъ ѝ ржавицата и казалъ: Ето, ржавицата си ще имашъ, но мене нѣма да имашъ. Той не поискалъ вече ржката ѝ. — Не, любовта не се изпитва по този начинъ. Защо трѣбваше тази мома да изпитва любовта на възлюбения си така? Ако искала да разбере сърцето му, не можа ли да го прати между бедни хора, да имъ направи нѣкакво добро, да имъ помогне, а трѣбваше да го праща между звѣроветѣ?

Такова нѣщо представя и философията на съвременитѣ хора. И тѣ изпитватъ Бога по сжщия начинъ. Хвърлятъ ржавицата си въ менажерията и очакватъ Богъ да я извади оттамъ и да имъ я подаде. Това е глупава философия! По-глупава, по-долно нѣщо отъ това нѣма. Да изпитватъ Бога по този начинъ, това е срамъ, позоръ за хората! Ако е въпросъ да изпитвате Бога, изпитвайте Го съ нѣщо разумно, да научите, да придобиете нѣщо. Ако азъ бихъ решилъ да изпитвамъ Бога, щѣхъ да се обърна къмъ Него съ следнитѣ думи: Господи, азъ искамъ да направя нѣщо